

Advocaat mr. Derk Wiersum is gistermorgen in Amsterdam op straat doodgeschoten. Advocaat Tjalling van der Goot, vorig jaar door zijn collega's nog uitgeroepen tot hét voorbeeld voor de beroepsgroep, spreekt van „een gitzwarte dag”. Primair voor de nabestaanden, maar ook voor de advocatuur en de rechtsstaat.

Liquidatie advocaat legt kwetsbaarheid rechtsstaat bloot

“ Derk Wiersum stond bekend als een kundig en integer advocaat. Zijn dood heeft een grote schok teweeggebracht. Onderzoek zal moeten uitwijzen of de dood van Wiersum – zoals velen op dit moment veronderstellen – een directe relatie heeft met zijn werk als (strafrecht)advocaat. Feit is dat hij de raadsman was van Nabil B., de kroongetuige in de liquidatiezaak tegen Ridouan Taghi. De moord op Wiersum laat zien hoe hard wij moeten vechten om de rechtsstaat overeind te houden. Aanvallen hierop kunnen deze immers ondermijnen.

In een rechtsstaat houden burgers en overheid zich aan de wet, heerst machtenscheiding en zijn de grondrechten gewaarborgd. Om misbruik te voorkomen moet tegen de macht van de overheid een tegenkracht worden ontwikkeld. De algemeen deken van de Nederlandse Orde van Advocaten Johan Rijlaarsdam verwoordde het begin dit jaar aldus: „Zonder tegenkracht is er geen rechtvaardige samenleving. Dan wint immers de sterkste; de staat, het grote bedrijf of de crimineel. In een rechtsstaat is iedereen gelijk voor de wet en uiteindelijk beslist een onafhankelijke instantie – de rechter – aan de hand van de wet. Dat is de rode lijn waar wij niet over moeten.”

Een rechtsstaat staat en valt met goed functionerende gerechtelijke procedures met

onpartijdige rechters en partijdige advocaten. Advocaten nemen in onze samenleving een bijzondere positie in. Als rechtsbijstandverlener bij uitstek zijn hem plichten opgelegd en privileges toegekend: onafhankelijkheid, absolute loyaliteit aan de cliënt (partijdigheid), integriteit, geheimhoudingsplicht en verschoningsrecht. Goede rechtsbijstand is essentieel. In de Grondwet is bepaald dat geen beperkingen mogen worden opgeworpen om toegang tot de rechter te verkrijgen. Het is te betreuren dat het belang van goede, adequate en gespecialiseerde rechtshulp onder druk is komen te staan. Hierbij hoef ik slechts te wijzen op de bezuinigingen in de gefinancierde rechtshulp waardoor velen – om financiële redenen – geen gebruik meer maken van een raadsman. Onafhankelijkheid

“
ADVOCAAT MAG
NIET WORDEN
BEÏNVLOED DOOR
DREIGING

is een belangrijke kernwaarde van de advocatuur. De advocaat is niet afhankelijk van derden (zoals van politie of justitie) en kan zijn cliënt in openheid en eerlijkheid adviseren en bijstaan. Voormalig minister van Justitie Piet Hein Donner zei in 2004: „Onafhankelijkheid is geen voorrecht van de advocaat, maar een voorwaarde om de belangen van de cliënt goed te kunnen behartigen.”

De advocaat is vaak een beroepsmatige dwarsligger. Het geven van tegengas in het belang van de cliënt is wezenlijk is onze samenleving. Als een advocaat bij het verlenen van bijstand aan zijn cliënt eerst moet nadenken over risico's die hij loopt, laat hij handelingen achterwege of verleent hij de bijstand anders dan hij zonder risico's zou hebben gedaan. De onafhankelijkheid loopt gevaar, de advocaat wordt dan immers beïnvloed door de dreiging. Het tornen aan de onafhankelijkheid van de advocaat is – om met de woorden van de algemeen deken te spreken – niet knabbelen aan de randen van de rechtsstaat, dat is een hap er uit. Het is een treurige maar wijze les die iedereen zou moeten leren.

TJALLING VAN DER GOOT
Advocaat Anker & Anker
Strafrechtadvocaten in Leeuwarden
> 4, 5, 7